

Miljöministeriets förordning

om frivillig ekologisk kompensation

I enlighet miljöministeriets beslut föreskrivs med stöd av 101 § 3 mom. och 103 § 7 mom. i naturvårdslagen (9/2023) som följer:

1 §

Motsvarighet i fråga om naturvärden

En kompensations motsvarighet i fråga om naturvärden bedöms både kvalitativt och kvantitativt.

Med *hektar med naturvärden* avses en enhet som används för bedömning av motsvarigheten i fråga om naturvärden och som visar ett områdes naturvärde per hektar i förhållande till ett område på en hektar i naturtillstånd eller i ett därmed jämförbart tillstånd. Antalet hektar med naturvärden för ett område utgörs av dess areal multiplicerat med tillståndet för naturvärdet.

2 §

Bedömning av tillståndet för naturvärden

Tillståndet för ett naturvärde bedöms enligt tio klasser med en tiondels skillnad i värde, där den lägsta klassen 0 avser ett område som helt har förlorat sitt naturtillstånd och den högsta klassen 1 ett område som befinner sig i naturtillstånd eller i ett därmed jämförbart tillstånd. Om tillståndet för ett naturvärde inte med säkerhet kan bedömas höra till någon klass, ska det bland alternativen bedömas höra till den högre klassen.

Tillståndet för varje naturtyp bedöms som ett viktat medeltal av särdragen hos de grupper av naturtyper som avses i bilaga 1, där vikten av det primära särdraget dubblas. Särdragen hos en arts livsmiljö fastställs i varje enskilt fall utifrån bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap.

3 §

Bedömning av förändringen i naturtillståndet för ett område som försämras

Förändringen i naturvärdena för ett område som försämras bedöms i hektar med naturvärden genom att skillnaden mellan det tillstånd för respektive naturvärde som bedömts i enlighet med 2 § och det tillstånd som uppstår till följd av de åtgärder som medför en försämring multipliceras med arealen för det naturvärde som försämras.

Hotet mot de naturvärden som försämras beaktas genom att den bedömda mängden försämringar multipliceras med hotkoefficienten som är

- 1) 1,52 för akut hotade naturtyper,
- 2) 1,14 för starkt hotade naturtyper,
- 3) 1,03 för sårbara naturtyper,
- 4) 8,0 för akut hotade arter,
- 5) 1,4 för starkt hotade arter,
- 6) 1,03 för sårbara arter.

Hotkategorin för arter och naturtyper bestäms utifrån den senaste nationella hotbedömningen.

4 §

Bedömning av förändringen i naturtillståndet för ett kompensationsområde

Kvaliteten och kvantiteten av de naturvärden som produceras i ett kompensationsområde bedöms i hektar med naturvärden så att den förändring i tillståndet för varje naturvärde som produceras genom kompensationsåtgärder och skyddskompensation multipliceras med arealen.

Förändringen i tillståndet för ett naturvärde är skillnaden mellan det i enlighet med 2 § bedömda tillståndet före kompensationsåtgärder och skydd samt det tillstånd som eftersträvas genom genomförande av kompensationsåtgärder och skydd. Det tillstånd som eftersträvas bestäms utifrån bästa vetenskapliga kunskap om respektive naturvärdes respons på kompensationsåtgärder och skydd. Vid bestämmandet av det tillstånd som eftersträvas beaktas den vetenskapliga osäkerheten.

Om det tillstånd som eftersträvas inte har uppnåtts fullt ut innan ett ärende som avses i 104 § i naturvårdslagen (9/2023) avgörs, godkänns som förändring i tillståndet för naturvärdet den förändring som uppstått hittills uppskattad utifrån responsen på kompensationsåtgärder och skydd och den responsen uppskattade genomsnittliga årliga kumulativa nyttan under de följande 30 åren.

5 §

Motsvarighet i fråga om naturvärden för naturvärden som är hotade

Som en naturtyp som motsvarar en i 101 § 2 mom. i naturvårdslagen avsedd hotad naturtyp betraktas en sådan naturtyp som hör till samma i bilaga 2 till denna förordning avsedda grupp av naturtyper som den naturtyp som försämras. Om det inte finns någon sådan naturtyp, kan som motsvarande godkännas någon annan naturtyp i samma huvudgrupp utifrån bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap.

Motsvarigheten i fråga om naturvärden i livsmiljön för en hotad art bedöms i varje enskilt fall utifrån bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap.

6 §

Kompensationsplan

Sådana uppgifter som avses i 103 § 2 mom. 1 punkten i naturvårdslagen presenteras genom att

- 1) specificera fastigheten och uppgifterna om dess ägare,
- 2) lämna en karta över kompensationsområdet eller geografisk information om det i maskinläsbar form och påvisa var de naturvärden som ska förbättras är belägna,
- 3) lämna uppgifter om tillståndet för naturvärdena i enlighet med den bedömning som avses i 2 § i denna förordning.

Sådana uppgifter som avses i 103 § 2 mom. 2 punkten i naturvårdslagen presenteras genom att

- 1) lämna uppgift om det tillstånd för naturvärdena som eftersträvas genom kompensationsåtgärder och skyddskompensation enligt 3 § i denna förordning och den information som ligger till grund för bedömningen,
- 2) lämna en bedömning av antalet hektar med naturvärden som produceras.

7 §

Kompensationens geografiska motsvarighet

De i 101 § 1 mom. 1 punkten i naturvårdslagen avsedda delområdena inom skogsvegetationszonen är

- 1) sydvästra kusten inom den boreonemorala zonen,
- 2) sydvästra Finland–Österbottens kust inom den sydboreala zonen,
- 3) Insjöfinland inom den sydboreala zonen,
- 4) Österbotten inom den mellanboreala zonen,
- 5) Norra Karelen–Kajanaland inom den mellanboreala zonen,
- 6) Lapplandstriangeln inom den mellanboreala zonen,
- 7) Nordostlandet inom den nordboreala zonen,
- 8) Nordbotten inom den nordboreala zonen,
- 9) Skogslappland inom den nordboreala zonen,
- 10) Fjällappland inom den nordboreala zonen.

De i 101 § 1 mom. 1 punkten i naturvårdslagen avsedda havsområden är

- 1) Bottenviken,
- 2) Kvarken,
- 3) Bottenhavet,
- 4) Åland–Skärgårdshavet,
- 5) Finska viken.

Med huvudvattendrag enligt 101 § 1 mom. 1 punkten i naturvårdslagen avses de avrinningsområden som nämns i bilaga 1 till statsrådets förordning om vattenförvaltningsområden (1303/2004). Med typ av vattenförekomst enligt 101 § 1 mom. 1 punkten i naturvårdslagen avses de ytvattentyper som nämns i 10 § i statsrådets förordning om vattenvårdsförvaltningen (1040/2006).

8 §

Ett samiskt samhälles område

Området för ett samiskt samhälle som avses i 101 § 1 mom. 2 punkten i naturvårdslagen bestäms vid förhandlingar mellan de samer som bor i samt utövar näring eller kultur i det område som är föremål för försämring, det i 1 § i sametingslagen (974/1995) avsedda sametinget och Lapplands närings-, trafik- och miljöcentral.

9 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 15 september 2023.

Helsingfors den 1 september 2023

Miljö- och klimatminister Kai Mykkänen

Lagstiftningsråd Leila Suvantola

Särdrag av naturtyper

Huvudgrupp: Östersjön	
<i>Grupp av naturtyp / biotopkomplex</i>	<i>Särdrag (*primära)</i>
Hårdbottnar (inkl. hårbottnar karakteriserade av fleråriga alger eller mossor, bottnar karakteriserade av ryggradslösa djur, bottnar karakteriserade av ettåriga alger, sudar- och gullsudarbottnar, bottnar karakteriserade av fotosyntetiserande mikroorganismer och betande snäckor)	*Bottenarternas representativitet: fauna och flora samt artsammansättning (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) *Påväxtalger, mängden av sedimentering Siktdjup Vattenbyggande och ingrepp i bottnar, annat mänskligt tryck Invasiva främmande, sedentära arter på bottnar
Mjukbottnar karakteriserade av växtlighet (också slangalgsbottnar)	*Bottenarternas representativitet: fauna och flora samt artsammansättning (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) Påväxtalger, mängden av sedimentering Siktdjup Vattenbyggande och ingrepp i bottnar, annat mänskligt tryck Invasiva främmande, sedentära arter på bottnar Igenväxning som orsakas av övervattensväxter och flytbladsväxter och som inte hör till en naturlig succession Inverkan från det omgivande avrinningsområdet (bottnar i grunda havsvikar)
Övriga mjukbottnar (också mjukbottnar karakteriserade av ryggradslösa djur och övriga bottentyper)	*Bottenarternas representativitet: fauna och flora samt artsammansättning (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) Syrebrist i bottnar Vattenbyggande och ingrepp i bottnar (t.ex. muddring, muddertippning), annat mänskligt tryck

Rev och sandbankar	<p>*Bottenarternas representativitet: fauna och flora samt artsammansättning (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper)</p> <p>*Påväxtalger, mängden av sedimentering</p> <p>Siktdjup</p> <p>Vattenbyggande och ingrepp i bottnar, annat mänskligt tryck</p>
Flador, glosjöar, estuarier vid kusten	<p>*Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper)</p> <p>*Tröskelns tillstånd (flador)</p> <p>Ingrepp, byggande och annat mänskligt tryck</p> <p>Inverkan från det omgivande avrinningsområdet</p>
Huvudgrupp: Kusten	
<i>Grupp av naturtyp / biotopkomplex</i>	<i>Särdrag (*primära)</i>
Strandklippor och stenstränder vid Östersjön, sandstränder och dyner vid Östersjön, organiska driftvallar, stränder med ängskaraktär, övervattensvegetation vid havsstränder och buskage vid kusten och i skärgården, serier av dyner vid kusten, skär och småöar i yttre skärgården, fågelskär och -klippor, rullstensåsar i Östersjön	<p>*Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper)</p> <p>*Trädbeståndets strukturella egenskaper (varierande ålder, slumpmässig rumslig fördelning)</p> <p>Ansamling av trädalgsmassor på stranden</p> <p>Byggande, ingrepp, annan mänsklig inverkan</p> <p>Invasiva främmande växtarter</p>
Primärskogar vid kusten och i skärgården, trädbevuxna kustdyner	<p>*Trädbeståndets strukturella egenskaper (många arter, varierande ålder, skiktning, zoner, slumpmässig rumslig fördelning) där till för trädbevuxna kustdyner följande trädbeståndets strukturella egenskaper: mängden och kontinuiteten av död ved, halvöppenhet, gamla/grova träd, vindpåverkan</p>

	<ul style="list-style-type: none"> * Placering i successionsföljden (primärskogar) Död ved (primärskogar) Byggande, ingrepp, annan mänsklig inverkan Invasiva främmande växtarter
Huvudgrupp: Sötatten och stränder	
<i>Grupp av naturtyp / biotopkomplex</i>	<i>Särdrag (*primära)</i>
Sjöar	<p><u>Sjöar för vilka klassificering av ekologisk status enligt vattenramdirektivet (RDV) är lämplig:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> *RDV: vattenvegetation *RDV: hydromorfologisk ändring *RDV: bottenfauna *Status för avrinningsområde <p><u>Sjöar för vilka klassificering av status enligt RDV är inte lämplig:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> * Vatten- och strandvegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) *Status för avrinningsområde *Vattennivå och variationer i den *Igenväxning *Invasiva främmande arter <p>Inverkan av faktorer som förändrat naturtillståndet i strand- och närzonen</p> <p>Vattenbyggande och ingrepp i bottnar</p>
Tjärnar	<ul style="list-style-type: none"> * Vatten- och strandvegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) *Status för avrinningsområde *Vattennivå och variationer i den *Igenväxning *Invasiva främmande arter

	<p>*Inverkan av faktorer som förändrat naturtillståndet i strand- och närzonen</p> <p>Vattenbyggande och ingrepp i bottnar</p>
Källnaturtyper	<p>* Källpåverkad areal</p> <p>Vattenavgivning från källa</p> <p>Ytvattenpåverkan och vattenkvalitet</p> <p>Mänsklig verksamhet som påverkar närmiljöns tillstånd</p> <p>Mänsklig verksamhet som påverkar källområdets tillstånd</p> <p>Ställen med grundvattenavrinning</p>
Rinnande vatten (älvar, backar och små älvar, rännilar)	<p>* Fårans strukturella egenskaper som är karakteristiska för naturtypen och de lokala förhållandena och förändringar i dem på grund av mänsklig verksamhet</p> <p>* Status för avrinningsområde</p> <p>Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper)</p> <p>Inverkan från mänsklig verksamhet som förändrat strand- och närzonens tillstånd</p> <p>Vattenreglering</p> <p>Kontinuitet</p>
Sjöstränder	<p>*Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper)</p> <p>* Variationer i vattennivån</p> <p>* Byggande, ingrepp, annan mänsklig inverkan</p> <p>Invasiva främmande växtarter</p>
Huvudgrupp: Myrmarker	
<i>Grupp av naturtyp / biotopkomplex</i>	<i>Särdrag (*primära)</i>
Fattigkärr, rikkärr, myrkomplex (öppna myrmarker)	<p>*Vattenhushållning</p> <p>*Myrs förhållande till sin omgivning</p> <p>*Myrvegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet,</p>

	täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) *Igenväxning Annat mänskligt tryck
Skogskärr, fattigkärrsartade skogskärr, tallmossar och -kärr, fattigkärrs-tallkärr, madkärr (trädbevuxna myrmarker)	*Vattenhushållning * Myrs förhållande till sin omgivning * Myrvegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) * Trädbeståndets struktur (trädbeståndets täthet, åldersstruktur, rumslig fördelning, olika trädskikt, artfördelning) Mängden av död ved Annat mänskligt tryck
Huvudgrupp: Skogar	
<i>Grupp av naturtyp / biotopkomplex</i>	<i>Särdrag (*primära)</i>
Moskogar, lundar, skogar på översvämningsbenägna marker	*Utvecklingsklass *Trädbeståndets strukturella egenskaper som är karakteristiska för naturtypen (varierande ålder, trädskikt, slumpmässig rumslig fördelning, brandspår, många arter) *Mängden av död ved och dess strukturella egenskaper som är karakteristiska för naturtypen (kontinuum, grov död ved, många arter) Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) (*Lundar och ädellövskogar, skogar på åsar, skogar på inlandsdyner, skogar på ultrabasiska jordar) Mängden grova träd Invasiva främmande växtarter Annat mänskligt tryck Vattenhushållning (fuktiga lundar) *Översvämningsförhållanden (skogar på översvämningsbenägna marker)
Huvudgrupp: Hällmarker samt sten- och blockfält	

<i>Grupp av naturtyp / biotopkomplex</i>	<i>Särdrag (*primära)</i>
Sura och intermediära-basiska hållmarker utan strandklippor och hållmarker på fjäll	*Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) Annat mänskligt tryck Trädbestånd (trädbevuxna hållmarker)
Kalkhällar och serpentenberg utanför fjällområden	*Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) *Krävande arter av kärlväxter och/eller mossor och/eller lavar Kallion morfologin monimuotoisuus (karuilla kallioilla*) Hällmarkens morfologiska mångfald Annat mänskligt tryck Trädbestånd (trädbevuxna hållmarker)
Sura och intermediära-basiska bergsbranter, kalkbergsbranter och serpentbergsbranter	*Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) *Skugga samt mikroklimatets stabilitet (skuggiga branter) Brantens morfologiska mångfald (*branter av sura bergarter) Trädbestånd i branten och vid dess nedre del (trädbevuxna branter) *Krävande arter av kärlväxter och/eller mossor och/eller lavar (kalkbergsbranter och serpentbergsbranter)
Sten- och blockfält	Storlek och variation *Krävande arter av kärlväxter och/eller mossor och/eller lavar (inom kalkberg- och serpentbergsområden)
Huvudgrupp: Vårdbiotoper	
<i>Grupp av naturtyp / biotopkomplex</i>	<i>Särdrag (*primära)</i>
Hedar, torrängar, hållmarkstorrängar, friska ängar, fuktängar	Värdeklass enligt inventeringen av kulturlandskap.

Strandängar vid sötvatten, havsstrandängar och saltskonor, kärrängar, havsstrandängar, hamlingsängar, hagmarker, skogsbeten, alluvialängar, strandängar vid sötvatten	Om värdeklass saknas: *Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) *Anmärkningsvärda arter *Övergödning och negativa indikatorarter Slätter eller betesgång som inte ökar näringshalten i jordmånen eller annan motsvarande skötsel Igenväxning Invasiva främmande växtarter *Representativitet av trädståndet och buskage (hamlingsängar, hagmarker, skogsbeten) Översvämningsförhållanden (*alluvialängar)
Huvudgrupp: Fjäll	
<i>Grupp av naturtyp / biotopkomplex</i>	<i>Särdrag (*primära)</i>
Fjällbjörkskogar, fjällbjörksbuskmarker, fjällskogsdungar med asp	*Trädbeståndets struktur och förnyelse *Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) Annat mänskligt tryck
Fjällskogsdungar med tall eller gran (ej fjällskogsdungar med asp)	*Trädbeståndets struktur som är karakteristisk för naturtypen (varierande ålder, skikt, slumpmässig rumslig fördelning, död ved, uråldriga träd) Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) Annat mänskligt tryck
Fjällbuskmarker (ej fjällbjörksbuskmarker), fjällhedar, fjällgräshedar, fjällängar, snölegor och permanenta snölegor	*Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) Annat mänskligt tryck

Frostmarksform, flytjord, tjälpåverkade hedmarker	*Tjälpåverkan Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) Annat mänskligt tryck
Fjälldyner och deflationsplan, oligotrofa och mesotrofa hållmarker och stensjordar på fjäll, kalkrika hållmarker och stensjordar på fjäll, serpentenberg och -block på fjäll	*Vegetationens representativitet: arter och vegetationens struktur (riklighet, täthet, täckning, biomassa, riklighetsförhållanden mellan arter och artgrupper) * Krävande arter av kärlväxter och/eller mossor och/eller lavar (serpentenberg och -block) Annat mänskligt tryck Invasiva främmande växtarter

Bilaga 2

Grupper av naturtyper där en hotad naturtyp kan kompenseras genom en naturtyp som är lika hotad eller mer hotad inom samma grupp av naturtyper

<i>Huvudgrupp</i>	<i>Grupp av naturtyp / biotopkomplex</i>	
Östersjön	Hårdbottnar	
	Mjukbottnar karakteriserade av växtlighet	
	Övriga mjukbottnar	
	Flador och glosjöar	
Kusten	Sandstränder och dyner vid Östersjön	
	Organiska driftvallar	
	Stränder med ängskaraktär vid Östersjön, övervattensvegetation vid havsstränder och buskage vid kusten och i skärgården	
	Primärskogar vid kusten och i skärgården	
Sötvatten och stränder	Humusfattiga sjöar och åstjärnar	
	Humussjöar och humustjärnar	
	Näringsrika sjöar och näringsrika tjärnar	
	Källnaturtyper	
	Bäckar och små älvar	
Älvar	Älvar	
	Myrmarker	Skogskärr och fattigkärrsartade skogskärr utan rikkärrsartade skogskärr och lundkärr
		Tallmossar och -kärr och fattigkärrstallkärr utan rikkärrstallkärr och rikkärrsartade fattigkärr
		Fattigkärr utan rikkärrsartade fattigkärr
		Rikkärr, rikkärrsartade skogskärr och lundkärr, rikkärrstallkärr och rikkärrsartade fattigkärr
Madkärr		
Skogar	Lundar	
	Moskogar	
Hällmarker samt sten- och blockfält	Sura och intermediära-basiska hällmarker utan strandklippor och hällmarker på fjäll	
	Kalkhällar och kalksten- och blockfält	
	Serpentinberg samt -block-, sten- och grusfält	
Vårdbiotoper	Hedar, torrängar och hällmarkstorrängar	
	Friska ängar och fuktängar	
	Strandängar vid sötvatten, havsstrandängar och saltskonor	

	Hamlingsängar och hagmarker
	Skogsbeten
Fjäll	Fjällbjörkskogar utan örtrika fjällbjörkskogar
	Örtrika fjällbjörkskogar
	Fjällhedar
	Snölegor och permanenta snölegor